

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»

Іван ДЕМІДОВ
" 12 " 2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Професійна підготовка майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіа технологій
у Китайській Народній Республіці» здобувачки наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 011 *Освітні, педагогічні науки галузь знань 01 Освіта/Педагогіка*

Фанчжоу Чжу

**наукового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»**

1. Актуальність теми дисертації. В епоху стрімкого розвитку медіа, що супроводжується швидкими змінами в структурі медіа-індустрії, виникають нові виклики та вимоги до освіти журналістів. В умовах розвитку нових комунікаційних платформ і змін у способах спілкування майбутні журналісти повинні адаптувати свої навички та оновлювати підходи до журналістської діяльності. Відповідно, журналістська освіта потребує значних реформ та інновацій. На цьому фоні дослідники активно вивчають трансформацію та розвиток журналістської освіти в Китаї.

Після реалізації стратегії масовізації вищої освіти медіаосвіта досягла значних результатів, однак зіштовхнулася й з певними серйозними проблемами. Модель розвитку вищої освіти в Китаї переживає глибокі трансформації, переходячи від екстенсивного розвитку, що передбачає розширення масштабу та географічного охоплення, до інтенсивного розвитку, спрямованого на підвищення якості та оптимізацію структури. Такий перехід може допомогти пом'якшити основні протиріччя, які спостерігаються у вищій освіті Китаю. Одним із ключових завдань стало реформування підготовки кадрів, що є пріоритетом для підвищення якості вищої освіти та формування ефективної системи. Після етапу масштабного зростання вища медіаосвіта в Китаї переходить до етапу інтенсивного розвитку, що вимагає інновацій у моделях підготовки медіаталантів. Це питання стало однією з основних тем реформування медіашкіл, що також відображає стратегію "Національного середовища", представлену в Конспекті довгострокового плану реформування та розвитку освіти (2010-2020 рр.), який акцентує на комплексному підвищенні якості освіти та розвитку талантів.

Крім того, реформа інноваційних моделей підготовки кадрів у закладах вищої освіти є важливою складовою «13-го п'ятирічного плану національного економічного та соціального розвитку КНР». Таким чином, зміни в соціальному середовищі, освітньому контексті та медіа-індустрії змушують адаптувати медіаосвіту та впроваджувати інновації, зокрема моделі підготовки медіаталантів.

Економічна глобалізація, соціальна диверсифікація, цифровізація освіти, прогрес у медіа-технологіях, розвиток медіа-індустрії, глобальна конкуренція в медіасекторі, а також зміни в медіа-середовищі – всі ці фактори створюють серйозні виклики для вищої медіаосвіти. У відповідь на ці виклики науковці активно шукають нові рішення, що сприяють прогресу в медіаосвіті. Проте, традиційні медіа поступово втрачають свою роль, а нові медіа, хоча й набирають популярності, залишаються нестабільними. Ландшафт та структура медіа-індустрії зазнають істотних змін, що суттєво змінює контекст медіаосвіти. Традиційні моделі та парадигми

підготовки медіаталантів стикаються з новими викликами та потребують реформування для відповіді на вимоги сучасної медіа-індустрії.

Підготовка майбутніх журналістів є не лише важливою місією вищої журналістської освіти в сучасну епоху, а й чудовою можливістю для університетів впроваджувати інновації у свої моделі підготовки медіа-талентів. Деякі заклади освіти вже успішно долають традиційні межі між медіа-дисциплінами, інтегруючи журналістику з інформаційними технологіями, що дозволяє студентам здобувати комплексні знання, необхідні для роботи в умовах цифрової трансформації. Інші університети експериментують із застосуванням штучного інтелекту в освітньому процесі, що відкриває нові горизонти для автоматизації журналістських завдань та підвищення ефективності медіа-освіти. Дослідження нових моделей підготовки майбутніх журналістів стає пріоритетною діяльністю медіа-шкіл та факультетів університетів, що прагнуть адаптувати свої програми до вимог швидко змінюваного медіа-середовища.

Проте, незважаючи на ці позитивні ініціативи, прогрес у реформуванні вищої медіаосвіти далеко не завжди відповідає вимогам часу. Багато викликів залишаються невирішеними, а поточні моделі підготовки журналістів не завжди здатні задовольнити потреби сучасної медіа-індустрії. Реформування журналістської освіти та впровадження інноваційних підходів у навчання медіа-талентів залишаються ключовими завданнями для вищої освіти в умовах цифрової революції. Це підтверджується численними дослідженнями як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, які активно працюють над вирішенням проблем і пошуком нових шляхів розвитку медіа-освіти: інтенсивний розвиток медіатехнологій; зв'язок між технологічними змінами та роллю журналістики в демократії; вплив нових медіа-платформ на журналістську практику; взаємозв'язок між журналістикою, технологіями і залученням аудиторії; журналістика та медіадослідження; журналістська освіта у контексті технологічних та індустріальних змін; розвиток медіаосвіти та підготовка майбутніх журналістів.

Таким чином, дослідження розвитку медіа за кордоном почалися рано, і концепція конвергенції медіа також була введена раніше, хоч дослідження є відносно розрізненими. Загалом, зарубіжні дослідження конвергенції медіа тісно пов'язані з розвитком оцифрування, створення мереж і нових медіа, з особливим акцентом на зміні відносин між людьми та медіа. Дослідження розвитку медіа в Китаї почалося з представлення іноземних концепцій розвитку медіа. Потім дослідження поступово активізувалися, просуваючись від конвергенції ЗМІ до цифрової журналістики та штучного інтелекту. В останні роки як медіа-індустрія, так і наукові кола Китаю проявляють великий ентузіазм щодо появи нових медіа та розвитку медіа-технологій, що призвело до широких і різноманітних досліджень із плідними результатами.

Проте, аналіз наукової літератури та нормативних джерел, а також оцінка сучасного стану підготовки журналістів у Китаї показує, що це питання не розглядалося як окремий напрямок дослідження. Тому необхідно ретельно дослідити педагогічну практику в контексті стрімкого розвитку медіатехнологій у Китайській Народній Республіці. Актуальність цієї теми, а також практична значущість проблеми підкреслюється кількома виявленими суперечностями між: суспільним попитом на кваліфікованих журналістів із сучасними знаннями та навичками на противагу неналежному узгодженню програм підготовки журналістів у Китайській Народній Республіці з сучасними вимогами швидкого розвитку медіа-технологій; необхідністю удосконалення системи професійної підготовки журналістів у Китаї відповідно до запитів суспільства в умовах бурхливого розвитку медіатехнологій та сучасним станом розробки теоретичних, організаційних і педагогічних засад такої підготовки; необхідністю удосконалення системи підготовки журналістів у відповідь на стрімкий розвиток медіатехнологій у поєднанні із затримкою модернізації освітніх програм, методів і навчальних планів для майбутніх журналістів в університетах Китайської Народної Республіки.

З перспективи практики культивування медіа талантів у вітчизняних університетах, поточні дослідження також демонструють три чіткі ознаки: (1) більше адаптивних реформ, менше передових реформ; (2) більше реформ на окремих етапах, менше системних реформ; (3) більше реформ, орієнтованих на викладання, менше реформ, орієнтованих на навчання.

Що стосується дослідження культивування медіа-талану, можна помітити дві характерні особливості: (1) більше резюме на основі досвіду, менше теоретичних інновацій; (2) більше досліджень в межах окремих дисциплін, менше міждисциплінарних досліджень.

Таким чином, актуальність дослідження підтверджується результатами аналізу науково-педагогічної літератури та виявленими протиріччями, що й зумовило вибір теми дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконане в межах науково-дослідної роботи кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» «Теоретико-методичні засади особистісного і професійного розвитку сучасного фахівця в умовах інтеграції у міжнародний освітній простір» (№ держреєстрації 0121U113179).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. У роботі визначено теоретичні основи професійної підготовки майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій. Схарактеризовано сучасну систему професійної підготовки майбутніх журналістів. Виконано аналіз розвитку змісту професійної підготовки майбутніх журналістів у китайських університетах. Виявлено особливості технологічного компоненту професійної підготовки майбутніх журналістів у Китайській Народній Республіці. Вивчено сучасний стан проблеми та розроблено перспективні стратегії використання історико-педагогічного досвіду для удосконалення професійної підготовки майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій.

У працях, опублікованих у співавторстві, здобувачці належать: Isayeva, & Zhu (2023b) – аналіз та узагальнення науково-педагогічної літератури, інтерпретація наукових результатів; Isayeva, & Zhu (2023c) – підготовка огляду літератури та аналіз навчальних концепцій і категорій; Zhu, & Isayeva (2024b) – розробка компетентнісної структури та аналіз наукових джерел; Isayeva, Shumylo, Khmilyar, Zadorozhna, Dmytrasevych, & Zhu (2024c) – розробка методології та методів дослідження, аналіз наукових джерел.

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані дисертанткою самостійно.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними та обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені за результатами апробації на 6 науково-практичних конференціях, а також впроваджені у роботу 4-ох закладів вищої освіти.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше* виконано комплексний аналіз професійної підготовки майбутніх журналістів у закладах вищої освіти Китаю та визначено перспективи подальшого використання історико-педагогічного досвіду з метою її удосконалення в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій. Визначено теоретичні основи професійної підготовки майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій: теорії інтенсивного розвитку медіа (технологічна теорія, теорія аудиторії, теорія індивідуальних відмінностей аудиторії, теорія вибіркового сприйняття, теорія використання та задоволення, теорія медіазалежності), а також теорії журналістської освіти (теорія студентоцентрованого навчання, теорія розвитку студента (теорії особистості та середовища, соціально-психологічні теорії, когнітивні та ціннісні теорії, теорія рецепційної естетики, теорія перспективи очікувань, теорія естетичного досвіду, теорія читацького залучення). Схарактеризовано сучасну систему професійної підготовки майбутніх журналістів на трьох рівнях: макрорівень – нові концепції в журналістській освіті, мезорівень – реформування журналістської освіти, мікрорівень – специфіка імплементації. Проаналізовано розвиток змісту професійної підготовки майбутніх журналістів у китайських університетах, що

дало змогу виявити недоліки, виклики та основні ознаки (збільшення обсягу змісту відповідно до прогресу часу та розвитку дисципліни; його коригування та оновлення згідно з розвитком медіатехнологій; адаптація змісту відповідно до предметних особливостей шкіл журналістики). Виявлено, що сучасні медіатехнології мають вагомий вплив на журналістику та журналістську освіту та вимагають розвитку професійних компетентностей (необхідних для збору мультимедійних новинних ресурсів, управління знаннями), а також медіаграмотності, відмінних професійних здібностей, високих професійних якостей, технічних навичок тощо. Досліджено сучасний стан професійної підготовки майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій та розроблено перспективні стратегії використання історико-педагогічного досвіду для її вдосконалення.

Уточнено визначення понять нові медіа, майбутні журналісти, моделі навчання, журналістська освіта, медіатехнології.

Вдосконалено та розширено наукове розуміння понять і термінології, пов'язаної з журналістською освітою, а також організаційними особливостями, що характеризують китайський досвід.

До наукового обігу введено значний обсяг матеріалів з досліджуваних питань, а також численні факти, ідеї та підходи, актуальні для галузі журналістської освіти в китайських університетах.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За результатами виконаного дослідження опубліковано 13 наукових праць, з яких 9 одноосібні: 5 статей у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 1 стаття у виданні, що індексується у наукометричній базі даних Scopus; 7 тез доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій.

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Zhu, F. (2023a). Features of Training Future Journalists in Current Conditions. *Молодь і ринок*, 6(214), 178-182.
2. Isayeva, O., & Zhu, F. (2023b). Current state of higher journalism education in China. *Інноваційна педагогіка*, 65, 190-196.
3. Isayeva, O., & Zhu, F. (2023c). Concepts and categories used in training future journalists. *Pedagogy of the Formation of a Creative Person in Higher and Secondary Schools*, 91, 100-104.
4. Zhu, F. (2024a). Comparison of journalism curriculum in China and Ukraine. *Humanities science current issues*, 3(71), 279-285.
5. Zhu, & Isayeva, O. (2024b). Competency Framework of Bachelors in the Field of News and Communication From the Perspective of Artificial Intelligence. *Молодь і ринок*, 2(222), 47-54.

Стаття у науковому виданні, що індексується у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science

6. Isayeva, O., Shumylo, M., Khmilyar, I., Zadorozhna, O., Dmytrasevych, R., & Zhu, F. (2024c). Aesthetic communication as a nursing education trend: Case study of teaching professional English. *Environment and Social Psychology*, 9(4), 1-12.

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Zhu, F. (2023e). Formation of key professional competences of future journalists in the training process. *Управління в освіті: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. (Львів, 27.04.2023). (pp. 69-73). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».
8. Zhu, F. (2023d). Theoretical background of training journalists. In *VI International Scientific and Practical Conference "Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities": proceedings: Grail of Science*, 30. (pp. 305-308). NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine), LLC. International Centre Corporative Management (Vienna, Austria).
9. Zhu, F. (2023f). Impact of career mobility on news professionals. *Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та*

професійна / професійно – педагогічна мобільність: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. (Львів, 21.09.2023). (pp. 137-141). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».

10. Zhu, F. (2023g). Elaboration of innovative technologies for journalism students in the European integration process. *Організаційні, правові та психолого-педагогічні аспекти реалізації професійної мобільності студентів у період війни: реалії та перспективи: матеріали II Міжнародної студентської науково-практичної конференції*. (Львів, 23.11.2023). (pp. 7-10). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».

11. Zhu, F. (2024d). Digital transformation in journalism education: exploring the modernization of educational spaces. *Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції*. (Харків, 17-19.04.2024). (pp. 365-369). Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

12. Zhu, F. (2024e). Artificial intelligence-driven transformation of higher education. *Актуальні проблеми професійної педагогіки та освіти: досвід, новації, перспективи: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції* (Львів, 25.04.2024). (pp. 411-413). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».

13. Zhu, F. (2024f). Opportunities for the professional development of university teachers in China in the era of smart media. *Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. (Львів, 27.09.2024). (pp. 41-43). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях: XI Міжнародній науково-практичній конференції «Управління в освіті» (Львів, 2023); II Міжнародній науково-практичній конференції «Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність» (Львів, 2023); II Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Організаційні, правові та психолого-педагогічні аспекти реалізації професійної мобільності студентів у період війни: реалії та перспективи» (Львів, 2023); I Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій» (Харків, 2024); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми професійної педагогіки та освіти: досвід, новації, перспективи» (Львів, 2024); III Міжнародній науково-практичній конференції «Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність» (Львів, 2024).

Основні положення і результати дисертаційного дослідження обговорювалися й отримали схвальну оцінку на засіданнях та наукових семінарах кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» (2022-2024).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Опрацювання наукової літератури, визначення основних концепцій та категорій дослідження, аналіз та обґрунтування теоретичних основ професійної підготовки фахівців з журналістики у Китайській Народній Республіці в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій, результати аналізу розвитку змісту професійної підготовки майбутніх журналістів, а також презентована специфіка технологічного компонента професійної підготовки майбутніх журналістів можуть бути використані для удосконалення практики сучасних університетів, що здійснюють підготовку фахівців за відповідною спеціальністю. Визначення проблемних питань та викликів, що стоять перед сучасною системою професійної підготовки майбутніх журналістів, а також обґрунтовані перспективні стратегії використання історико-

педагогічного досвіду мають важливе значення як для теорії, так і практики системи вищої освіти.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Матеріали дослідження використовуються у закладах вищої освіти у процесі викладання предметів «Порівняльна педагогіка», «Компаративістика в освіті», «Медіаграмотність» на другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки). Основні положення та висновки використано у процесі викладання предметів «Інформаційна безпека та інформаційна війна в ЗМІ» на другому (магістерському) рівні вищої освіти (освітньо-професійна програма «Журналістика»).

Дослідницькі матеріали, презентовані у дисертації, можуть бути використані при розробці освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців за спеціальністю «Журналістика», а також для продовження досліджень у цій сфері.

Результати дослідження впроваджено у роботу Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (довідка № 810-16.02 від 26.06.2024 р.), Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-24/1836 від 01.07.2024 р.), Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-1423 від 22.08.2024 р.), Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (довідка № 1955 від 15.11.2024 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (267 найменувань), 6 додатків. Загальний обсяг дисертації становить 279 сторінок, з них 208 сторінок основного тексту.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11.3 урахуванням зазначеного, **на науковому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:**

11.1. Дисертація Чжу Фанчжоу «Професійна підготовка майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіа технологій у Китайській Народній Республіці» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо виконання комплексного аналізу професійної підготовки майбутніх журналістів у закладах вищої освіти Китаю та визначення перспектив подальшого використання історико-педагогічного досвіду з метою її удосконалення в умовах інтенсивного розвитку медіатехнологій, що має важливе значення для галузі знань 01 *Освіта/Педагогіка*.

11.2. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 13 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 5 статей у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 1 стаття у виданні, що індексується у наукометричній базі даних Scopus; 7 тез доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

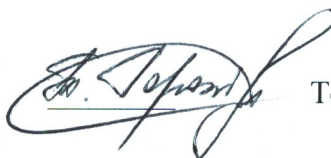
11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Чжу Фанчжоу, дисертація «Професійна підготовка майбутніх журналістів в умовах інтенсивного розвитку медіа технологій у Китайській Народній Республіці» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

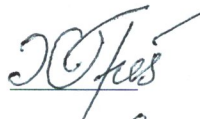
за	-	двадцять
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуюча на науковому семінарі,
Завідувач кафедри
педагогіки та інноваційної освіти,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

Кафедральні рецензенти:
доцент кафедри іноземних мов гуманітарно-
соціального спрямування, к.пед.н., доцент

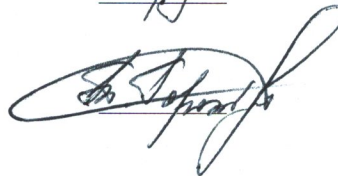
Христина МАРЦІХІВ

доцент кафедри іноземних мов гуманітарно-
соціального спрямування, к.пед.н., доцент

Леся СТОЛЯРЧУК

завідувач кафедри педагогіки та інноваційної
освіти, д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

«10» грудня 2024 р.
